SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2028
Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Retoryka i retoryczność tekstów literackich (XV-XIX w.)**
Kod przedmiotu*	IVC12
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Fakultatywny (do wyboru), sp. edytorstwo
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. prof. UR Magdalena Patro-Kucab
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. UR Magdalena Patro-Kucab; dr hab. prof. UR Roman Magryś; dr hab. prof. UR Grzegorz Trościński

***** *-opcjonalnie,zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	ZW – zaj. warszt.	**Liczba pkt. ECTS**
4								30	2

1.2. Sposób realizacji zajęć
Xzajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

POSIADANIE PRZEZ STUDENTA PODSTAWOWEJ WIEDZY Z POETYKI, STYLISTYKI ORAZ HISTORII LITERATURY STAROŻYTNEJ

3.CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Rozwijanie umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstów retorycznych i epistolograficznych
C2	Poznanie topiki retorycznej i epistolograficznej
C3	Przygotowanie studentów do samodzielnej lektury i analizy mów oraz listów autorów różnych epok
C4	Przygotowanie studentów do samodzielnych występów publicznych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	STUDENT/KA ZNA NAJWAŻNIEJSZE ZAGADNIENIA Z HISTORII I TEORII RETORYKI ORAZ EPISTOLOGRAFII RÓŻNYCH EPOK	K_W01
EK_02	STUDENT/KA POSIADA WIEDZĘ W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ I EPISTOLOGRAFICZNEJ RÓŻNYCH EPOK	K_W02
EK_03	STUDENT/KA ANALIZUJE WSKAZANY PRZEZ NAUCZYCIELA TEKST LITERACKI POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ	K_U03
EK_04	POTRAFI WSPÓŁDZIAŁAĆ I PRACOWAĆ W GRUPIE, PRZYJMUJĄC W NIEJ RÓŻNE ROLE	K_K03

3.3Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka zajęć warsztatowych

Treści merytoryczne
1. Zajęcia organizacyjne.
2. Analiza retoryczna wybranych tekstów literackich, mów, listów.
3. Miejsce retoryki w kulturze zachodniej.
4. Wykład teorii retoryki: *inventio*, *dispositio*, *elocutio*, *memoria* i *actio*.
5. Jak przygotować dowolne przemówienie? Samodzielne próby pisania i wygłaszania mów okolicznościowych.

3.4 Metody dydaktyczne

ANALIZA I INTERPRETACJA TEKSTÓW ŹRÓDŁOWYCH/ DYSKUSJA/ ELEMENTY WYKŁADU

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja),gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efektyuczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
K_W01	kolokwium, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	ZW
K_W02	kolokwium, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	ZW
K_U03	kolokwium, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	ZW
K_K03	Projekt	ZW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

	NA OCENĘ 2	**NA OCENĘ 3**	**NA OCENĘ 4**	**NA OCENĘ 5**
K_W01	STUDENT/KA NIE ZNA NAJWAŻNIEJSZYC H ZAGADNIEŃ Z HISTORII I TEORII RETORYKI ORAZ EPISTOLOGRAFII RÓŻNYCH EPOK	STUDENT/KA ROZRÓŻNIA POJEDYNCZE ZAGADNIENIA Z HISTORII I TEORII RETORYKI ORAZ EPISTOLOGRAFII RÓŻNYCH EPOK	STUDENT/KA ROZRÓŻNIA WIĘKSZOŚĆ ZAGADNIEŃ Z HISTORII I TEORII RETORYKI ORAZ EPISTOLOGRAFII RÓŻNYCH EPOK	STUDENT/KA ROZRÓŻNIA WSZYSTKIE ZAGADNIENIA Z HISTORII I TEORII RETORYKI ORAZ EPISTOLOGRAFII RÓŻNYCH EPOK
K_W02	STUDENT/KA NIE POSIADA WIEDZY W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ I EPISTOLOGRAFICZNEJ RÓŻNYCH EPOK	STUDENT/KA POSIADA W DOSTATECZNY M STOPNIU WIEDZĘ W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ I EPISTOLOGRAFICZNEJ RÓŻNYCH EPOK	STUDENT/KA POSIADA W DOBRYM STOPNIU WIEDZĘ W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ I EPISTOLOGRAFICZNEJ RÓŻNYCH EPOK	STUDENT/KA POSIADA W BARDZO DOBRYM STOPNIU WIEDZĘ W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ I EPISTOLOGRAFICZNEJ RÓŻNYCH EPOK
K_U03	STUDENT/KA NIE POTRAFI ANALIZOWAĆ WSKAZANEGO PRZEZ NAUCZYCIELA TEKSTU LITERACKIEGO POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ	STUDENT/KA POTRAFI W DOSTATECZNYM STOPNIU ANALIZOWAĆ WSKAZANY PRZEZ NAUCZYCIELA TEKST LITERACKI POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ	STUDENT/KA POTRAFI W DOBRYM STOPNIU ANALIZOWAĆ WSKAZANY PRZEZ NAUCZYCIELA TEKST LITERACKI POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ	STUDENT/KA SAMODZIELNIE POTRAFI ANALIZOWAĆ W BARDZO DOBRYM STOPNIU WSKAZANY PRZEZ NAUCZYCIELA TEKST LITERACKI POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ
K_K03	STUDENT/KA NIE ROZUMIE POTRZEBY ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY	STUDENT/KA ROZUMIE W DOSTATECZNY M STOPNIU POTRZEBĘ ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY	STUDENT/KA ROZUMIE W DOBRYM STOPNIU POTRZEBĘ ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY	STUDENT/KA ROZUMIE W BARDZO DOBRYM STOPNIU POTRZEBĘ ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY

OCENA FORMATYWNA:F1. OCENA STOPNIA KOMUNIKOWANIA SIĘ NA LINII STUDENT – PROWADZĄCY, AKTYWNOŚĆ W CZASIE OMAWIANEJ TEMATYKI PRZEDMIOTU.
OCENA PODSUMOWUJĄCA: P1. OCENA Z KOLOKWIUM NA KONIEC SEMESTRU (OBEJMUJĄCA TEMATYKĘ WSZYSTKICH OMAWIANYCH ZAGADNIEŃ.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Godziny z harmonogramu studiów	**Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności**

Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta(przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)[2]	15
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	---
zasady i formy odbywania praktyk	---

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

I. ŹRÓDŁA (WYBÓR, PRACE NAJWAŻNIEJSZE):
KWINTYLIAN, *KSZTAŁCENIE MÓWCY*, TŁ. M. BROŻEK, WROCŁAW 1951. [KS. I, II, X]
MAGRYŚ R., *RETORYKA POLSKA W DOBIE OŚWIECENIA*, RZESZÓW 1998.
PATRO-KUCAB M., *ROKOKOWY KOMPLEMENT: „NA SANIE KSIĘŻNY IZABELI CZARTORYSKIEJ, GENERAŁOWEJ ZIEM PODOLSKICH"*, [W:] *CZYTANIE NARUSZEWICZA*, CZ. 1, POD RED. B. WOLSKIEJ, T. KOSTKIEWICZOWEJ I B. MAZURKOWEJ, WARSZAWA 2015, S. 87–103. SERIA „CZYTANIE POETÓW POLSKIEGO OŚWIECENIA", T. 3, CZ. 1.
PATRO-KUCAB M., *„VIVAT ACADEMIA, VIVANT PROFESSORES!" O POCHWALE WOŁYŃSKIEGO LICEUM NA PRZYKŁADZIE »III MOWY MIANEJ W KRZEMIEŃCU« ALOJZEGO FELIŃSKIEGO*, [W:] *„RZUCAJĄC WYZWANIE LUDZKIEMU PRZEMIJANIU". ZAGADNIENIA LITERACKIE OŚWIECENIAPOSTANISŁAWOWSKIEGO I INNE. KSIĘGA PAMIĄTKOWA W DZIESIĘCIOLECIE ŚMIERCI-PROFESORA PIOTRA ŻBIKOWSKIEGO*, POD RED. M. NALEPY, J. KOWAL, R. MAGRYSIA, RZESZÓW 2021, S. 297–308.
SCHOPENHAUER A., *ERYSTYKA, CZYLI SZTUKA PROWADZENIA SPORÓW*, TŁ. B. I Ł. KONARSCY, KRAKÓW 1976.

Literatura uzupełniająca (do wyboru 3-4 pozycje lekturowe):

BARTHES R., *ANALIZA RETORYCZNA*, PRZEŁ. K. FALICKA, „PAMIĘTNIK LITERACKI" 1977, Z. 2, S. 251– 256.
JAROSZYŃSKI CZ., JAROSZYŃSKI P., *PODSTAWY RETORYKI KLASYCZNEJ*, WARSZAWA 1998.
KOROLKO M., *SZTUKA RETORYKI. PRZEWODNIK ENCYKLOPEDYCZNY*, WARSZAWA 1998.
LICHAŃSKI J. Z., *RETORYKA: HISTORIA. TEORIA. PRAKTYKA*, T. 1-2, WARSZAWA 2007.
LICHAŃSKI J. Z., *RETORYKA. OD RENESANSU DO WSPÓŁCZESNOŚCI: TRADYCJA I INNOWACJA*, WARSZAWA 2000.
LICHAŃSKI J.Z., *RETORYKA. OD ŚREDNIOWIECZA DO BAROKU. TEORIA I PRAKTYKA*, WARSZAWA 1992.
RETORYKA, POD RED. R. PRZYBYLSKIEJ I W. PRZYCZYNY, KRAKÓW 2000.

[2] Przykładowo: analiza wybranych przez studenta mowy bądź listu oraz tekstu literackiego w odniesieniu do teorii retorycznej: inwencji, kompozycji, argumentacji, stylu.

RETORYKA DZIŚ, POD RED. M. BARŁOWSKIEJ, A. BUDZYŃSKIEJ-DACY, P. WILCZKA, WARSZAWA 2009.
VOLKMANN R., *WPROWADZENIE DO RETORYKI GREKÓW I RZYMIAN*, TŁUM. L. BOBIATYŃSKI, OPRAC., PRZYP., BIBL. H. CICHOCKA, J.Z. LICHAŃSKI, WARSZAWA 1995.
VAN DEN HOVEN P., *JUSTIFYING A RECOMMENDATION: TELL A STORY OR PRESENT AN ARGUMENT?*, „RES RHETORICA" 2017, NR 4, S. 12-27.
ZIOMEK J., *RETORYKA OPISOWA*, WROCŁAW 1990.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej